

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OBRAMBO

gp.mo@gov.si

Številka: 840-2/2014-3

Ljubljana, dne 13.05.2014

EVA /

GENERALNI SEKRETARIAT VLADE REPUBLIKE SLOVENIJE

gp.gs@gov.si

ZADEVA: Poročilo o izvedbi nalog iz Načrta izvajanja Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2013 - predlog za obravnavo

1. Predlog sklepov vlade:

Na podlagi 21. člena Zakona o Vladi Republike Slovenije (Uradni list RS, št. 24/05 – uradno prečiščeno besedilo, 109/08, 38/10 ZUKN, 8/12, 21/13 in 47/13-ZDU-1G) je Vlada Republike Slovenije na svoji _____ redni seji dne _____ sprejela

SKLEP

Vlada Republike Slovenije se je seznanila s Poročilom o izvedbi nalog iz Načrta izvajanja Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2013.

Tanja Šarabon

GENERALNA SEKRETARKA

Prejmejo:

- Ministrstvo za obrambo
- Ministrstvo za gospodarski razvoj in tehnologijo,
- Ministrstvo za kmetijstvo in okolje,
- Ministrstvo za infrastrukturo in prostor,
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport,
- Ministrstvo za pravosodje,
- Ministrstvo za zdravje,
- Ministrstvo za notranje zadeve,
- Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti
- Ministrstvo za zunanje zadeve
- Ministrstvo za kulturo

2. Predlog za obravnavo predloga zakona po nujnem ali skrajšanem postopku v državnem zboru z obrazložitvijo razlogov:

/

3.a Osebe, odgovorne za strokovno pripravo in usklajenost gradiva:

– Darko But, generalni direktor Uprave RS za zaščito in reševanje (URSZR)

– Srečko Šestan, vodja sektorja za sistemsko organizacijske in pravne zadeve URSZR		
3.b Zunanji strokovnjaki, ki so sodelovali pri pripravi dela ali celotnega gradiva:		
/		
4. Pri obravnavi gradiva bosta sodelovala:		
– Roman Jakič, član vlade in minister za obrambo		
– Zoran Klemenčič, državni sekretar na MO		
5. Kratek povzetek gradiva:		
<p>Vlada RS je ob sprejemu Načrta izvajanja nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami s sklepom št. 84000-1/2013/8 z dne 13.6.2013 naložila Upravi Republike Slovenije za zaščito in reševanje, da v sodelovanju z nosilci posameznih nalog izdela tudi poročilo o izvedbi nalog in z njim seznaní Vlado RS. Poročilo je izdelano na podlagi prispevkov nosilcev posameznih nalog iz Načrta izvajanja Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2013. Naloge iz Načrta izvajanja Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2013 so upoštevali pri svojem delovanju ministrstva in njihovi organi v sestavi, nevladne organizacije, ki delujejo v skladu s predpisi v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter občine pri sprejemanju svojih programov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.</p> <p>Kljub generalnemu zmanjšanju finančnih sredstev ocenjujemo, da je bila izvedena večina načrtovanih nalog (več kot 85%) tudi zato, ker so navedeni deležniki naloge načrtovali realno in upoštevali finančne omejitve.</p> <p>Obravnava predloženega gradiva predstavlja izvajanje tekočih poslov vlade, saj gre za poročilo o izvajanju rednih aktivnosti v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, s katerimi se bo vlada seznanila.</p>		
6. Presoja posledic za:		
a)	javnofinančna sredstva nad 40.000 EUR v tekočem in naslednjih treh letih	NE
b)	usklajenost slovenskega pravnega reda s pravnim redom Evropske unije	NE
c)	administrativne posledice	NE
č)	gospodarstvo, zlasti mala in srednja podjetja ter konkurenčnost podjetij	NE
d)	okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki	NE
e)	socialno področje	NE
f)	dokumente razvojnega načrtovanja: <ul style="list-style-type: none"> – nacionalne dokumente razvojnega načrtovanja – razvojne politike na ravni programov po strukturi razvojne klasifikacije programskega proračuna – razvojne dokumente Evropske unije in mednarodnih organizacij 	NE
7.a Predstavitev ocene finančnih posledic nad 40.000 EUR: /		

I. Ocena finančnih posledic, ki niso načrtovane v sprejetem proračunu				
	Tekoče leto (t)	t + 1	t + 2	t + 3
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) prihodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov državnega proračuna				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) odhodkov občinskih proračunov				
Predvideno povečanje (+) ali zmanjšanje (–) obveznosti za druga javnofinančna sredstva				
II. Finančne posledice za državni proračun				
II.a Pravice porabe za izvedbo predlaganih rešitev so zagotovljene:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				
II.b Manjkajoče pravice porabe bodo zagotovljene s prerazporeditvijo:				
Ime proračunskega uporabnika	Šifra in naziv ukrepa, projekta	Šifra in naziv proračunske postavke	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ				

II.c Načrtovana nadomestitev zmanjšanih prihodkov in povečanih odhodkov proračuna:

Novi prihodki	Znesek za tekoče leto (t)	Znesek za t + 1
SKUPAJ		

7.b Predstavitev ocene finančnih posledic pod 40.000 EUR:

Gradivo nima nikakršnih finančnih posledic.

8. Predstavitev sodelovanja javnosti:

Gradivo je bilo predhodno objavljeno na spletni strani predlagatelja: NE

Skladno s sedmim odstavkom 9. člena Poslovnika Vlade RS (Uradni list RS, št. 43/01, 23/02 – popr., 54/03, 103/03, 114/04, 26/06, 21/07, 32/10, 73/10, 95/11 64/12 in 10/14) javnost ni bila povabljenjena k sodelovanju, ker gre za predlog sklepa vlade.

9. Pri pripravi gradiva so bile upoštevane zahteve iz Resolucije o normativni dejavnosti:

NE

10. Gradivo je uvrščeno v delovni program vlade:

NE

Roman Jakič
MINISTER

Poslano:

- naslovníku

V vednost:

- URSZR

Poročilo

o izvedbi nalog iz Načrta izvajanja Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2013

1. UVOD

V 93. členu Zakona o varstvu pred naravnimi in drugimi nesrečami (Uradni list RS, št. 51/06 – uradno prečiščeno besedilo, 95/07 – ZSPJS – H in 97/10) je določeno, da Vlada Republike Slovenije usmerja in usklajuje organizacijo, priprave ter izvajanje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v državi ter sprejema letni načrt varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Poročilo o izvedbi nalog iz Načrta izvajanja Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2013 (načrt izvajanja) je izdelano na podlagi sklepa Vlade Republike Slovenije številka: 840-2/2013-6 z dne 28.05.2013.

Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje je zbrala vsa delna poročila, ki so jih pripravili nosilci posameznih nalog iz načrta izvajanja. Nosilci nalog iz načrta izvajanja so bili: Uprava RS za zaščito in reševanje (URSZR), Agencija RS za okolje (ARSO), Zavod za gozdove Slovenije (ZGS), Gasilska zveza Slovenije (GZS), Ministrstvo za notranje zadeve (MNZ), Ministrstvo za notranje zadeve – Policija, Inšpektorat RS za varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami (IRSVNDN), Ministrstvo za zdravje (MZ), Jamarska reševalna služba JRS), Rdeči križ Slovenije (RKS), Gorska reševalna zveza Slovenije (GRZS), Slovensko združenje za požarno varstvo (SZPV) in Ministrstvo za obrambo – direktorat za logistiko (DLO).

Na podlagi prejetih poročil je mogoče ugotoviti, da so posamezni nosilci izvajanja nalog zasledovali temeljni cilj, da se v razmerah gospodarske in finančne krize ter proračunskih omejitev ne zmanjša dosežena pripravljenost za odzivanje na naravne in druge nesreče v vseh dejavnostih in na vseh ravneh, ne glede na vrsto in obseg posamezne nesreče.

2. PROGRAMI PREVENTIVE

Preventivna dejavnost je potekala v tesnem sodelovanju URSZR, ZGS, ARSO, Policije, Družbe RS za avtoceste (DARS), Direkcije RS za ceste (DRSC), Javne agencije RS za varnost prometa (AVP) ter javnih reševalnih služb. Izvajale so se aktivnosti s ciljem povečanja varnosti prometa.

Prav tako se je nadaljeval projekt BOBER, predvsem z razvojem meteorološke in hidrološke merilne mreže, operativno je pričel delovati nov meteorološki del opozorilnega sistema ARSO z vizualizacijo z opozorilnimi barvami na spletnem portalu, nadaljevala se je nadgradnja in širitev operativne uporabe hidrološkega prognostičnega sistema Sava – Soča pri napovedovanju pretokov vodotokov, neprekinjeno se je izvajal seizmološki monitoring, izvedle so se nekatere posodobitve merilne opreme na potresnih opazovalnicah. Podatki so se v realnem času prenašali v Center za obveščanje Republike Slovenije.

Aktivnosti, ki so za realizacijo zahtevale znatna finančna sredstva (adaptacije zaklonišč, reševanje iz žičniških naprav, proces informatizacije izdajanja pooblastil na področju zaklonišč, varstva pred utopitvami in izdaje knjižic za reševalce iz vode in oseb, usposobljenih za reševanje iz vode..), niso bile realizirane.

Aktivnosti meseca varstva pred požarom so bile v celoti izvedene po sprejetem programu. Izdelana in razdeljena so bila tematska gradiva za ozaveščanje prebivalcev za izvajanje osebne in vzajemne zaščite, za strokovno javnost je bil izveden posvet, pripravljene in izvedene so bile aktivnosti za prebivalce na terenu na več kot 55 lokacijah. Poseben poudarek je bil namenjen tudi oglaševanju.

Z namenom vzpodbuditi zavedanje o nevarnosti in izvajanje preventivnih ukrepov v okviru osebne in vzajemne zaščite so za najširšo skupino prebivalcev potekala oglaševanja na temo dimniških požarov, ogljikovega monoksida, preventivnih ukrepov v času božično-novoletnega praznovanja, požarne ogroženosti naravnega okolja, varstva pred utopitvami, varstva pred požari v povezavi z otroki itd. Izvedene so bile aktivnosti v okviru natečaja naravne in druge nesreče za otroke, Dnevoev zaščite in reševanja v Velenju, otroškega bazarja in drugih dogodkov.

Zagotovljeno je bilo spremljanje razmer v zvezi s požari v naravi, prav tako pa je bilo na novo zgrajenih 11 km protipožarnih intervencijskih prometnic ter izvedena preprečevalno zatiralna dela v gozdovih.

Izvajalo se je usposabljanje predšolske in šolske mladine v gasilski dejavnosti in dejavnosti Rdečega križa. Tudi sicer so se na vseh nivojih gasilske organizacije izvajale aktivnosti za usposabljanje gasilske mladine.

Kot skupna oblika za celovito in strokovno usmerjanje preventivnih in drugih priprav na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami je bila v letu 2013 načrtovana vzpostavitev enotne platforme za naravne in druge nesreče preko ustanovitve Sveta vlade za varstvo pred naravnimi nesrečami. Novi Mehanizem Civilne zaščite Evropske unije, ki je pričel veljati 1.1.2014 je še dodatno potrdil pravilnost odločitve, saj med drugim prinaša premik težišča aktivnosti iz operativnega ukrepanja na preventivno dejavnost. Zato je za področje varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami izrednega pomena imenovanje Sveta vlade za varstvo pred naravnimi nesrečami ter sprejem Uredbe o izvajanju 6.a člena Sklepa o mehanizmu Unije na področju civilne zaščite glede izdelave ocen tveganj za nesreče.

3. INFORMACIJSKI SISTEM IN TELEKOMUNIKACIJE

Delno je bila dopolnjena strategija razvoja informacijsko komunikacijskega sistema zaščite in reševanja. V celoti bo zaključena v letu 2014.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bil kompleksno nadgrajen informacijski geografski sistem 3D-GIS, ki ga uporabljajo operaterji v centrih za obveščanje, prav tako pa tudi poenotenje navigacijskih sistemov pri izvajanju iskalnih intervencij. Delno je bilo slednje poenoteno skozi evropski projekt AlpSar.

V letu 2013 se je zaključilo z aplikativnim delom sprejema podatkov v aplikaciji Prikaz lokacije klicočega (PLK) preko aplikacije Smart Lokator, ki se testno uporablja v Regijskem centru za obveščanje Ljubljana. Za aplikacijo je URSZR prejela že tretjo nagrado evropskega združenja EENA. Prav tako je bila zaključena prenova sistema osebnega klica ter izvedena montaža 33 siren javnega alarmiranja. Tako je bilo konec leta 2013 na ravni države s strani občin prevzetih 799 siren javnega alarmiranja oziroma 53%.

4. NAČRTI ZAŠČITE IN REŠEVANJA

S ciljem uveljavitve nove Uredbe o izdelavi načrtov zaščite in reševanja so bili izvedeni tematski posveti, ki so bili prilagojeni ciljnim skupinam: za izpostave URSZR (regijska raven), za lokalne skupnosti in za Seveso zavezance.

Na novo sta bili izdelani Ocena potresne ogroženosti Republike Slovenije in Ocena ogroženosti ob pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh, posodobljeni pa Ocena ogroženosti ob jedrski ali radiološki nesreči v Republiki Sloveniji ter Ocena ogroženosti ob nesreči zrakoplova. V postopku usklajevanja je spremenjena in dopolnjena Državna ocena ogroženosti ob železniški nesreči.

Vlada RS je sprejela Državni načrt zaščite in reševanja ob pojavu posebno nevarnih bolezni živali, Štab Civilne zaščite RS pa je obravnaval predlog Državnega načrta zaščite in reševanja ob potresu, ki bo v letu 2014 posredovan v sprejetje na Vlado RS. V letu 2013 je bil posodobljen tudi Državni načrt zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči, v fazi usklajevanja je Državni načrt zaščite in reševanja ob množičnem pojavu nalezljivih bolezni pri ljudeh.

Ministrstvo za zdravje je s ciljem enotnega načrtovanja in ukrepanja zdravstvenih zavodov izdelalo Smernice za delovanje sistema nujne medicinske pomoči in zdravstva v primeru množičnih nesreč.

Za izvajanje Državnega načrta zaščite in reševanja ob jedrski ali radiološki nesreči je bila izvedena predhodna razdelitev tablet kalijevega jodida na območju takojšnjih zaščitnih ukrepov v Posavju, v skladu s Pravilnikom o uporabi tablet kalijevega jodida.

Navodilo za gašenje območij, kjer je velika verjetnost prisotnosti neeksplozivnih ubojnih sredstev (NUS), je bilo izdelano in uveljavljeno, medtem ko bo navodilo za delovanje gasilcev v primeru velikih naravnih nesreč ter za izvajanje medsebojne pomoči v primeru, ko gasilci posredujejo izven domače občine dokončno izdelano v letu 2014. Izdelava postopkovnika za izvajanje aktivnosti ob sprožitvi zemeljskega plazua, ki ogroža stanovanjski ali infrastrukturni objekt je v zaključni fazi.

5. SILE IN SREDSTVA ZA ZAŠČITO, REŠEVANJE IN POMOČ

V evidenci CZ je bilo konec leta skupaj vpisanih 43.675 pripadnikov sil za zaščito, reševanje in pomoč, od tega 25.560 pripadnikov dolžnostnih enot in 18.115 prostovoljcev. V sile za zaščito, reševanje in pomoč na državni ravni je bilo vključenih 840 poklicnih pripadnikov, 1200 prostovoljnih pripadnikov, 1505 pripadnikov dolžnostnih enot in 115 pogodbenih pripadnikov. URSZR ima sklenjenih 115 pogodb o službi v CZ, zlasti za popolnitev organov vodenja, enot in služb CZ, nujnih za izvajanje specifičnih nalog zaščite, reševanja in pomoči, kar še zdaleč ne pokriva vseh potreb in tako zaostaja za načrtovanim popolnjenjem.

Gasilska zveza Slovenije je zaključila projekt razvoja in tipizacije delovne gasilske obleke za opravljanje nalog zaščite, reševanja in pomoči ob naravnih in drugih nesrečah, prav tako so bila pripravljena in objavljena priporočila za minimalno opremljenost gasilcev za reševanje na vodi.

Izveden je bil razpis za sofinanciranje gasilskih vozil za Kras v višini 190.000 EUR. Podpisanih je bilo 8 pogodb in sicer z občinami Hrpelje-Kozina, Izola, Koper, Nova Gorica, Pivka, Sežana (2 pogodbi) in Tolmin.

Na podlagi objavljenega razpisa za sofinanciranje zaščitne in reševalne opreme gasilskih enot prostovoljnih gasilskih društev ter s tem zagotavljanje usklajenega razvoja teh enot je bilo sklenjenih 422 pogodb v skupni višini 900.000,00 eurov.

Gasilska zveza Slovenije in Uprava Republike Slovenije za zaščito in reševanje sta pripravili osnutek kriterijev za sofinanciranje nabave težke gasilske tehnike (avtolestev).

Zagotovljena je bila najnujnejša oprema (3 mobilne dekontaminacijske postaje) za dekontaminacijo poškodovanih v nesrečah z nevarnimi snovmi. Gasilskim enotam širšega pomena so bili razdeljeni radiološki detektorji, elektronski poveljniški dozimetri, kompleti za dekontaminacijo in dekontaminanti za dekontaminacijo opreme ter najeti osebni TLD dozimetri.

V letu 2013 se je nadaljevalo z opremljanjem in uvajanjem prikolic za množične nesreče v operativno uporabo. Trenutno je operativnih 7 prikolic. Prav tako pa je bil izdelan in sprejet postopkovnik za njihovo uporabo.

V sodelovanju z Gasilsko zvezo Slovenije so bila izdelana in potrjena merila za organiziranje in opremljanje t.i. portalnih gasilcev in ter realiziran del nakupa osebne in skupne opreme.

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev nakup namenskega plovila za interventno posredovanje ob nenadnem onesnaženju morja in za izvajanje rednega nadzora stanja morja ter pomorskega prometa ni bil realiziran. Prav tako ni bila izvedena reorganizacija Službe za varstvo obalnega morja.

6. IZOBRAŽEVANJE IN USPOSABLJANJE

Izobraževanje in usposabljanje je v skladu z letnim načrtom izobraževanja in usposabljanja s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami potekalo v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu (ICZR) ter v enotah Pekre, Sežana in Logatec. Usposabljali so se pripadniki Civilne zaščite, člani enot, služb in drugih operativnih sestavov društev ter drugih nevladnih organizacij, gospodarskih družb, zavodov in drugih organizacij. Različnih oblik izobraževanj, usposabljanj ter drugih aktivnosti se je udeležilo 34.337 udeležencev, od tega 19.934 v Izobraževalnem centru za zaščito in reševanje na Igu, 11.118 v Pekrah, 2446 v Logatcu in 839 v Sežani.

Leta 2013 so bili pripravljene trije novi programi in sicer:

- Program dopolnilnega usposabljanja reševalcev izza sifonov podzemnih jam,
- Program dopolnilnega usposabljanja za vodje ekip PP,
- Program uvajalnega usposabljanja o psihosocialni pomoči.

Posodobljeni so bili štirje programi:

- Program dopolnilnega usposabljanja sil za ZRP za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo – potapljač reševalec,
- Program dopolnilnega usposabljanja sil za ZRP za potapljanje z avtonomno potapljaško opremo/potapljača reševalca – po specialnostih,
- Program usposabljanja o po travmatskem stresu,
- Program usposabljanja za reševanje iz vode za potrebe zaščite, reševanja in pomoči.

Nadaljevalo se je usposabljanje zaupnikov psihološke pomoči za reševalce v gasilskih enotah in v centrih za obveščanje, začelo pa se je tudi z usposabljanji operaterjev v centrih za obveščanje. Redno so se izvajale supervizije za zaupnike psihološke pomoči.

Za strokovni izpit za poveljnika ali operativnega vodjo gasilske enote in predstojnika gasilske enote sta bila pripravljena osnutka pregleda podrobnejših vsebin strokovnega izpita.

Za učitelje v osnovnih šolah, ki so želeli poučevati izbirni predmet Varstvo pred naravnimi in drugimi nesrečami, je bilo izvedeno usposabljanje na daljavo v e-učilnici.

Izvedeno je bilo izobraževanje pooblaščenih preglednikov vgrajenih sistemov aktivne požarne zaščite in seminar na temo požarne varnosti pri načrtovanju, vgradnji in rabi merilnih in dimovodnih naprav.

Usposabljanje za vodnike in reševalne pse iz držav JV Evrope (v okviru pobude DPPI) je bilo zaradi premajhnega števila prijavljenih predstavljeno v leto 2014.

Ministrstvo za zdravje je izvedlo večdnevni tečaj po evropskem modelu načrtovanja in ukrepanja zdravstvenih zavodov v primeru velikih nesreč (MACSIM -Mass Casualty Simulation System), ki zagotavlja znanja iz načrtovanja in izvajanja ukrepov na primarni, sekundarni in terciarni ravni zdravstvene dejavnosti za primer nesreč z velikim številom poškodovanih. Prav tako je izvedlo VII. strokovno izobraževalno tekmovanje ekip nujne medicinske pomoči (NMP) in izdelalo program izobraževanja in usposabljanja diplomiranih medicinskih sester/diplomiranih zdravstvenikov v sistemu NMP - triaža v sistemu NMP po načelih Manchesterskega triažnega sistema. Program je potrdil tudi Razširjeni strokovni kolegij za urgentno medicino.

Vsakoletno državno preverjanje ekip prve pomoči je na pobudo Strokovnega centra za prvo pomoč pri Rdečem križu Slovenije (v nadaljnjem besedilu: RKS) organizirala URSZR in Glavni odbor RKS in MO Velenje. Pri pripravi in izvedbi preverjanja je sodelovalo 473 oseb iz različnih služb, organizacij in društev. Namen izvedbe preverjanja je bil okrepiti delo na področju prve pomoči v občinah, organizacijah, zavodih in podjetjih (ustanavljanje ekip, kadrovsko dopolnjevanje, usposabljanje članov, opremljanje, ...), da bi tako izboljšali stanje na področju prve pomoči v Sloveniji. Skladno s cilji so ocenjevalci pri ekipah preverili stopnjo usposobljenosti, znanja in izurjenosti za delovanje v primeru množičnih nesreč, pravilnost ravnanja na kraju nesreče ter spretnosti pri oskrbi poškodb, ki ogrožajo življenje. Prav tako je bilo preverjanje namenjeno oceni izvajanja triaže poškodovanih in nujnih ukrepov prve pomoči, evakuacije poškodovanih in njihove priprave za transport, delovanja vodij ekip ter preverjanju opremljenosti ekip. Preverjanja se je udeležilo 14 ekip prve pomoči, najboljše pa je

bila ocenjena ekipa Rdečega križa Območnega združenja Slovenj Gradec, ki bo Slovenijo zastopala na Evropskem festivalu prve pomoči, FACE-a (First Aid Convention in Europe).

Vse enote in službe, ki v sistemu zaščite, reševanja in pomoči sodelujejo po pogodbi, so izvajale redna usposabljanja in vaje po svojih programih.

Gasilska zveza Slovenije je izvedla usposabljanje štabov ter regijskih poveljnikov, poveljnikov gasilskih zvez, občinskih poveljnikov in poveljnikov prostovoljnih gasilskih društev za vodenje velikih intervencij, katerih se je udeležilo 199 gasilcev iz sedmih regij. Prav tako je nadaljevala z usposabljanji posadk za uporabo poveljniškega vozila PV-2. GZS je odstopila od projekta Učnega centra gasilske mladine.

S strani Rdečega križa Slovenije sta bili izvedeni usposabljanji za člane stacionarija in nastanitvenih enot (nacionalni in lokalni nivo) in usposabljanje kadrov za vodje ekip, maskerje in inštruktorje.

Vaje na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so se izvedle v skladu z Načrtom vaj v obrambnem sistemu in sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami v letih 2013 in 2014, ki ga je sprejela Vlada RS. Izvedeni sta bili dve vaji državnega pomena in sicer »Karavanke 2013« in »Velenje 2013«. Na regijski ravni so bile izvedene vaje izvajanja ukrepa evakuacije ob jedrski nesreči v Jedrski elektrarni Krško »Evakuacija 2013«, preverjanja pripravljenosti na ukrepanje ob letalski nesreči »Letalska nesreča 2013«, preverjanja pripravljenosti za ukrepanje ob odkritju nevarne snovi (radiološki vir) v pristanišču Koper »Pristanišče 2013«. Izvedena je bila skupna mednarodna vaja jamarskih reševalcev in tehničnih potapljačev ter mednarodna vaja v okviru projekta EU PROTEUS – izboljšanje ozaveščenosti in učinkovitost jamarskega reševanja »Paradana 2013«.

Ob koncu leta 2013 je bila v zaključni fazi izgradnja novih vadbenih kapacitet v velikosti 3500 m² v enoti ICZR na Igu, kjer se bodo prvenstveno izvajala vsa usposabljanja za gašenje notranjih požarov (moduli A, B in C). Na novem poligonu je bila zgrajena tudi večnamenska vadbena zgradba za izvajanje tehničnega reševanja ob poružitvah in realističnih posegih na strehah. Izgradnja poligona za gašenje notranjih požarov modul A in B v enoti ICZR Sežana ni bila v celoti izvedena zaradi odločitve o neoddaji javnega naročila za nakup modularne enote. V enoti ICZR v Pekrah je bila postavljena vadbena steza za nosilce izolirnih dihalnih aparatov in s tem zagotovljeni pogoji za izvajanje usposabljanj prostovoljnih gasilcev. V enoti ICZR v Logatcu so bili zagotovljeni pogoji za sprejem ekip v okviru mednarodne pomoči in pogoji za usposabljanje sil za ZRP.

7. RAZVOJ IN RAZISKAVE

Na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami so bile zaključene štiri razvojno raziskovalne naloge in sicer:

- Potresna ogroženost v Sloveniji za potrebe civilne zaščite – POTROG,
- Sistem zgodnjega opozarjanja za primer nevarnosti proženja zemeljskih plazov – MASPREM,
- Protipožarni nadzor v naravi (morje) – video nadzorni sistem »VIDEOKRAS 4«,
- Vodne pregrade – VODPREG.

Na področju varstva pred požarom se je izvajalo pet raziskovalnih nalog. Štiri naloge so se zaključile, zadnja je še v fazi izvajanja:

- Požari gum-navodila za posredovanje,
- Priprava, izvedba in analiza evakuacije iz šolskih prostorov,
- Razvoj tehnološke opreme operativnega gasilskega vozila za časovno spremljanje postopkov in uporabe opreme,
- Potrebni pogoji za razvoj notranjega požara,
- Požarni gradbeni proizvodi in materiali po realnem požaru (v izvajanju).

Razpis novih razvojno raziskovalnih nalog s področja varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami zaradi pomanjkanja finančnih sredstev ni bil izveden.

8. ODPRAVLJANJE POSLEDIC NARAVNIH NESREČ

Pripravljen je bil osnutek sprememb in dopolnitev metodologije za ocenjevanje škode. Sprememba uredbe ni bila predlagana v medresorsko usklajevanje, ker ni bila izvedena sprememba Zakona o odpravi posledic naravnih nesreč. S člani regijskih in državne komisije je bilo sklenjenih 96 pogodb. Nadgrajena je bila računalniška aplikacija (AJDA) za ocenjevanje škode v kmetijstvu, predvsem za potrebe ocenjevanja škode po suši.

Izdelani so bili načrti sanacije gozdov zaradi vetrolomov v letu 2013.

9. MEDNARODNO SODELOVANJE

Nadaljevalo se je sodelovanje s sosednjimi in drugimi državami, s katerimi ima Republika Slovenija sklenjene dvostranske sporazume o sodelovanju na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. Podpisan je bil dvostranski dogovor o sodelovanju na področju varstva pred nesrečami z Italijo in začeti pogovori za sklenitev sporazuma s Kosovom. Februarja 2013 je Slovenijo obiskal generalni direktor za zaščito in reševanje Srbije in v okviru obiska je bila potrjena namera za sklenitev dvostranskega sporazuma na področju varstva pred nesrečami.

V okviru uspešno izvedenih programov dvostranskega sodelovanja s Francijo in Švedsko so slovenski predstavniki pridobili veliko strokovnega znanja, prav tako je bilo uspešno sodelovanje z Nemčijo v okviru več evropskih projektov. V sodelovanju z ZDA je bil uspešno izveden seminar o civilno-vojaškem sodelovanju ob večjih nesrečah, delegacija URSZR je julija 2013 sodelovala na veliki praktični vaji »Vigilant Guard 2013« v Koloradu. Dvostranske aktivnosti so intenzivno potekale tudi z drugimi državami, predvsem s Kitajsko, Rusijo, in Estonijo.

Evropska unija je temeljni in prednostni večstranski okvir sodelovanja na področju varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami. URSZR je zagotavljala aktivno vlogo pri razpravah v Delovni skupini Sveta za civilno zaščito (PROCIV) glede oblikovanja Sklepa Evropskega parlamenta in Sveta o mehanizmu unije na področju civilne zaščite. Novi zakonodajni akt je začel veljati 1. januarja 2014, ključne novosti so: večji poudarek na preventivi pred

nesrečami, oblikovanje prostovoljnega nabora vnaprej odrejenih zmogljivosti držav članic (voluntary pool), povečana vloga Evropskega centra za ukrepanje ob nesrečah in večje možnosti sodelovanja držav kandidatk in potencialnih kandidatk. Sprejeti so bili tudi Sklepi Sveta o množični evakuaciji ob nesreči. URSZR je tvorno sodelovala tudi v razpravah o novi zakonodaji na povezanih področjih (izvajanje solidarnostne klavzule, vzpostavitev evropskih enot za humanitarno pomoč, prenova solidarnostnega sklada). Komisarka Georgieva, pristojna za humanitarno pomoč in civilno zaščito, je oktobra 2013 obiskala Slovenijo. Poudarila in podprla je nadaljnjo vodilno vlogo Slovenije na področju civilne zaščite na Zahodnem Balkanu.

Uprava RS za zaščito in reševanje je nadaljevala intenzivno delo v okviru ključne regionalne Pobude za pripravljenost na nesreče in njihovo preprečevanje za Jugovzhodno Evropo (DPPI SEE). Novembra 2013 je osem držav, med njimi Slovenija, podpisalo nov Memorandum o soglasju za institucionalni okvir DPPI SEE, ki predstavlja pravno podlago na nadaljnje delovanje in aktivnosti pobude. Poleg strokovne podpore pri razvoju sistemov za obvladovanje nesreč članicam pobude in letnega finančnega prispevka je URSZR v letu 2013 v sodelovanju s Hrvaško organizirala dve usposabljanji in sicer tečaj o zmanjševanju tveganj za nesreče in tečaj reševanja iz jam.

V okviru predsedovanja Slovenije Jadransko-jonski pobudi je URSZR marca 2013 v Sežani organizirala Seminar o varstvu pred gozdnimi požari. V okviru Procesu sodelovanja v jugovzhodni Evropi (SEECOP) so ministri za zunanje zadeve sprejeli Skupno izjavo, v kateri so pozitivno ocenili regionalno sodelovanje na področju varstva pred nesrečami in podprli njegovo nadaljnjo krepitev. V okviru Alpske konvencije je URSZR strokovno prispevala k aktivnostim s področja varstva pred nesrečami.

Uprava RS za zaščito in reševanje je sodelovala pri aktivnostih Združenih narodov za izvajanje Hjoškega okvirnega akcijskega načrta za obdobje 2005-2015 in sodelovala pri razpravah o prioritetah OZN na področju za zmanjševanje tveganj za nesreče po letu 2015. Začela je izvajati aktivnosti za uveljavitev smernic INSARAG v Sloveniji. V skladu s pristojnostmi je izvajala obveznosti Haaške konvencije, Barcelonske konvencije in Sredozemskega akcijskega načrta pod okriljem Programa Združenih narodov za okolje.

V okviru Nata je URSZR sodelovala v pristojnih delovnih telesih s področja civilne zaščite in civilnega kriznega načrtovanja, skladno z delovnim načrtom za leto 2013. Aktivno je sodelovala v razpravah glede podpore države gostiteljice ob naravnih in drugih nesrečah in glede nadaljnje vloge in razvoja EADRCC in NATA pri podpori državam na področju naravnih in drugih nesreč. V okviru Nato programa 'Znanost za mir in varnost' je URSZR marca 2013 sprejela na strokovni obisk delegacijo strokovnjakov projekta GEPSUS.

Evropski projekti

Maja 2013 se je zaključil Program EU za krepitev sodelovanja z državami kandidatkami in morebitnimi kandidatkami na področju civilne zaščite v okviru Instrumenta predpristopne pomoči (program IPA CZ), v okviru katerega je Slovenija skupaj s konzorcijskimi partnerji v letih 2011 in 2012 izvedla dve regionalni praktični vaji. URSZR je bila v 2013 s prijavo uspešna na razpisu Evropske komisije za izvedbo druge faze omenjenega programa.

Dvoletni program, ki se je začel novembra 2013, je namenjen nadaljnji krepitvi zmogljivosti držav Zahodnega Balkana in Turčije za obvladovanje nesreč in okrepljenemu sodelovanju v mehanizmu civilne zaščite EU. Program obsega izvedbo usposabljanj (tečajev), izmenjavo strokovnjakov, izvedbo štabnih vaj in dveh regionalnih praktičnih vaj ter tehnično pomoč. URSZR je sodelovala tudi v drugih evropskih projektih, financiranih iz različnih finančnih instrumentov ali skladov. V okviru evropskega teritorialnega sodelovanja je izvajala projekt GOAL za krepitev obmejnega sodelovanja z Avstrijo ter projekta SEERISK in Rešujmo skupaj v sodelovanju z Madžarsko. Zagotavljala je tudi strokovno podporo projektu GEP – Skupni geoinformacijski sistem za varovanje pitne vode v izrednih dogodkih na obmejnem območju med Slovenijo in Italijo.

V okviru finančnega instrumenta za civilno zaščito je URSZR skupaj s partnerji nadaljevala izvajanje tečajev za module in tehnične strokovnjake ter začela izvajati praktične in štabne vaje za module. Uspešno je bil zaključen projekt ALPSAR, v katerem so bile razvite informacijsko-komunikacijske rešitve za podporo reševanju v gorah. Poleg tega je URSZR nudila strokovno pomoč pri projektu EU PROTEUS – izboljšanje ozaveščenosti in učinkovitost jamarskega reševanja, ki se je v 2013 zaključil z vaja PARADANA 2013, in pri projektu PFE - Pripravljenost na evakuacijo v primeru jedrske nesreče, ki se je prav tako zaključil z vajo zaščite in reševanja na območju posavske in dolenske regije. V letu 2013 se je URSZR kot partner uspešno prijavila na projekt MURA 2015, ki se bo začel 2014. V okviru sedmega okvirnega raziskovalnega programa EU je URSZR kot pridruženi partner sodelovala v projektu HeERO 2 (2013-2015), ki je namenjen podpori državam EU pri obvezni uvedbi storitve eCall do leta 2015. URSZR je kot konzorcijski partner izvedla tudi aktivnosti v okviru projekta Questcity (2013-2014), ki je namenjen usposabljanju mladih za varstvo pred nesrečami.

ZAKLJUČEK

Naloge iz Načrta izvajanja Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2013 so upoštevali pri svojem delovanju ministrstva in njihovi organi v sestavi, nevladne organizacije, ki delujejo v skladu s predpisi v sistemu varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami, ter občine pri sprejemanju svojih programov varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami.

Kljub generalnemu zmanjšanju finančnih sredstev ocenjujemo, da je bila izvedena večina načrtovanih nalog (več kot 85%) tudi zato, ker so navedeni nosilci v Načrtu izvajanja Nacionalnega programa varstva pred naravnimi in drugimi nesrečami za leto 2013 naloge načrtovali realno in upoštevali finančne omejitve.

MINISTRSTVO ZA OBRAMBO